

Ἡ πτώση τῆς Βασιλεύουσας (Ἄβραμόπουλος Πάνος M.Sc Δ/χὸς Μηχανικὸς Ε.Μ.Π.)

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

«Ἡ Ρωμανία κι ἂν πέρασεν, ἀνθεῖ καὶ φέρει κι ἄλλο».

Αἰῶνες μετὰ τὴν πτώση τῆς ἡ βασιλεύουσα, στὶς καρδιές, τὸν νοῦ καὶ τὴν ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων, ἀποτελεῖ τὸν κεντρικὸ ἀλυτρωτικὸ πόθο τοῦ γένους. Ἐκφραζόμενο μέσα ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ λαοῦ μας, μὲ παραδόσεις, δοξασίες, μύθους καὶ εὐχές. «Πάλι μὲ χρόνια μὲ καιροῦς, πάλι δικά μας, θὰ ἴναι» (Δημοτικὸ τραγούδι), «Ἡ Ρωμανία κι ἂν πέρασεν, ἀνθεῖ καὶ φέρει κι ἄλλο» (Δημοτικὸ του Πόντου), «Ὁ μαρμαρωμένος βασιλιάς θὰ ξυπνήσει καὶ θὰ ἀπελευθερώσει τὴ Ρωμιοσύνη» (λαϊκὸς μύθος).

Καλώντας στὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα τοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς βασιλεύουσας ὁ ἥρωικὸς αὐτοκράτορας Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος, κάλεσε μὲ ἀπαράμιλλη αὐτοθυσία καὶ ἡρωϊσμό, ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς πόλης, λαό, κληρο, ἀγρότες, ἐμπόρους καὶ ἀνθρώπους τῶν γραμμάτων, νὰ μὴν λυπηθοῦν τὴ ζωὴ τους καὶ νὰ πέσουν μαχόμενοι γιὰ τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὄσια τοῦ γένους, ποὺ γιὰ αἰῶνες ὑπῆρξαν ἡ

πνευματική και ήθικη ίκμάδα τοῦ λαοῦ μας, στήν ἀχανῆ λεωφόρο τοῦ χρόνου. Καί μὲ τὸν πύρινο λόγο του ποὺ τρυποῦσε σὰν πύρινη ρομφαία τὶς καρδιές τῶν ἡρωικῶν ὑπερασπιστῶν τῆς πόλης, ἔθρεψε γιὰ αἰῶνες στήν ἱστορική συνείδηση καὶ τὴν μνήμη τοῦ λαοῦ μας, τὸ ὄραμα γιὰ τὴν ἀνάκτηση τῆς θρυλικῆς Ρωμανίας. Καὶ μέσα ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἡρωικὸ ὄροσημο τῆς πτώσης τῆς Κωνσταντινούπολης, ἀντλήσαν οἱ Ἕλληνες τὴν ἠθικὴ δύναμη στὰ χρόνια ποὺ τοὺς σκίαζε τὸ ἔρεβος καὶ ὁ «ἀπαραδειγμάτιστος ζυγὸς» τῆς ὀθωμανικῆς δουλείας, γιὰ νὰ ὀργανώσουν καὶ νὰ ὑλοποιήσουν τὸν ἀγῶνα τῆς ἐθνεγεροσύνης. Τὸ ἐμπνευσμένο δημοτικὸ τραγούδι «Σώπασε κυρὰ Δέσποινα καὶ μὴ πολυδακρύζεις πάλι μὲ χρόνους, μὲ καιρούς, πάλι δικά μας θὰ ἴναι», ἔγινε ἕνα παλίμψηστο ἀνάστασης τοῦ σκλαβωμένου γένους, προκειμένου νὰ ἀνακτήσει τὶς δυνάμεις του γιὰ τὴν ἐθνικὴ καὶ κοινωνικὴ του ἐλευθερία. Καὶ ἀκόμα καὶ σήμερα, ποὺ περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἐπιβάλλεται ὁ ἑλληνισμὸς νὰ ἀνασυγκροτηθεῖ καὶ νὰ ἐξέλθει ἀπὸ τὶς ἐπικίνδυνες ἀτραπούς τῆς ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς χαύνωσης, στὶς ὁποῖες τὸν ὀδήγησαν ἡ εὐμάρεια τῆς ὕλης, ὁ ξέφρενος καταναλωτισμὸς, ὁ δεσποτισμὸς τῆς μηχανῆς καὶ ἡ ἠθικὴ του ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὰ ἰδεώδη του ἔθνους, τὰ λόγια τοῦ ἐθνομάρτυρα Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, ἠχοῦν σὰν ἕνας νέος θούριος τῆς ἐλευθερίας. Θὰ πεῖ στήν ἱστορική του ὀμιλία πρὸς τοὺς ὑπερασπιστὲς ὁ Παλαιολόγος «Τὸ δὲ τὴν Πόλιν σοι δοῦναι οὔτε ἐμὸν ἐστὶ οὔτ' ἄλλου τινὸς τῶν κατοικούντων ἐνταύθα ἄπαντες γὰρ αὐτοπροαιρέτως ἀποθανούμεθα καὶ οὐ φεισόμεθα τῆς ζωῆς ἡμῶν». Καὶ σὲ μετάφραση «Δὲν θὰ λυπηθοῦμε τὴ ζωὴ μας, ἀλλὰ ὅλοι, μὲ τὴ θέλησή μας θὰ πολεμήσουμε γιὰ τὴν πατρίδα μας, τὴν Πόλη, μέχρι θανάτου, γιατί δὲν ἔχουμε δικαίωμα, νὰ τὴν παραδώσουμε σὲ ἕσένα (Μωάμεθ), οὔτε ἐγὼ οὔτε κανεὶς ἄλλος ποὺ κατοικεῖ σ' αὐτή».

Ἡ πτῶση τῆς βασιλεύουσας καὶ συνακόλουθὰ τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας (Ρωμανίας) μπορεῖ νὰ θεωρεῖτο ἀναμενόμενη, μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ὑπέκοιτο καὶ αὐτὴ στοὺς νόμους τῆς φθορᾶς καὶ τῆς τριβῆς ἀπὸ τὸν πανδαμάτορα χρόνο, ὅλων τῶν μεγάλων ἱστορικῶν αὐτοκρατοριῶν, ποὺ χάνουν προϊόντος τοῦ χρόνου, τὴν ἐσωτερικὴ τους συνοχή, τὴν ἐθνολογικὴ τους ὁμοιογένεια, τὴν οἰκονομικὴ τους αὐτοδυναμία, τὸ κοινὸ πολιτισμικὸ τους ὄραμα καὶ τὴν ἐθνικὴ παιδεία, ποὺ εἶναι τὰ κεντρικὰ στοιχεῖα συνοχῆς μίας μεγάλης γεωγραφικῆς-πολιτικῆς ἔνωσης αὐτοκρατορίας. Ἡ παράδοση καὶ ὁ πολιτισμὸς ὅμως τῶν ἀμιγῶς Ἑλλήνων τῆς πόλης, συνετέλεσαν στὸ νὰ ἀποτελέσουν τὰ χρόνια τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς, χρόνια ἠθικῆς δοκιμασίας τῶν Ἑλλήνων, ἐθνικῆς κριτικῆς γιὰ τὴν ἀναζήτηση τῶν πολιτισμικῶν σταθερῶν του γένους, μετάνοιας γιὰ τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν μεγάλο ἐθνικὸ συνεκτικὸ ἴσθμὸ τῆς πίστεως καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, ἀφοῦ ὁ παπισμὸς εἶχε εἰσδύσει στήν αὐτοκρατορία καὶ συνέβαλε στήν ἀλλοτρίωση τῆς πίστεως μας καὶ ἐν τέλει στὸ νὰ τὸν ὀδηγήσουν στήν ἠθικὴ μεγαλουργία τοῦ '21 καὶ στήν ἀνάκτηση τῆς ἐλευθερίας. Ὅμως ἀξίζει σήμερα αἰῶνες, μετὰ ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο

ιστορικό μας όρόσημο, να δοῦμε με κριτική ματιὰ τὰ γεγονότα ποὺ ὀδήγησαν στὴν πτώση τῆς βασιλεύουσας καὶ νὰ ἀποτελέσει αὐτὴ ἕνα διαχρονικὸ μήνυμα ἔθνικοῦ φρονιματισμοῦ τῶν Ἑλλήνων, γιὰ νὰ μὴν ἐνσκήψουν στὸ εὐγενές - ἀπὸ τὴν ἀδέκαστη ἱστορικὴ μοίρα - ἔθνος τῶν Ἑλλήνων καὶ ἄλλες συμφορές. Οἱ παράμετροι ποὺ συνετέλεσαν ἔτσι στὴν ἀποδόμηση τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Ρωμανίας εἶναι :

(1) Τῆς ἄλωσης τῆς πόλης εἶχαν προηγηθεῖ μερικὰ δραματικὰ γεγονότα ποὺ «προετοίμαζαν» σταδιακὰ τὴν τραγωδία τοῦ γένους. Μὲ ἀφετηρία τὴν πρώτη πτώση τῆς πόλης στὴν ἀλήστου μνήμης Μάχη τοῦ Μαντζικέρτ τὸ 1071 μ.Χ. εἶχε ἀπὸ τὸν 11ο αἰώνα στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῆς Ἀνατολῆς, μὲ κέντρο τὴν Μικρὰ Ἀσία, κάνει δυναμικὰ τὴν ἐμφάνισή του τὸ Μουσουλμανικὸ τόξο, μὲ τὴν κατάκτηση μεγάλων χριστιανικῶν-Ὁρθόδοξων περιοχῶν, ἀπὸ τοὺς Σελτζούκους, Τούρκους. Καὶ τὸ γεγονὸς αὐτό, θὰ ἀκολουθηθεῖ ἀπὸ τὴν σύσταση τουρκικῶν κρατιδίων καὶ τὸν ἐπακόλουθο ἐξισλαμισμὸ τους, εἴτε ἐθελοντικά, εἴτε βίαια. Καὶ ὁ ἐθελοντικὸς ἐξισλαμισμὸς, ὅπως εὐλόγως θὰ ἀναρωτᾶται ὁ ἀναγνώστης, ἦταν ἀπόρροια τῆς ληστρικῆς φορολογίας, ποὺ ἐπέβαλαν οἱ βυζαντινοὶ μεγαλογαιοκτήμονες στὶς μικρὲς ἐλεύθερες ἰδιοκτησίες, εἴτε στὴν εἰδεχθῆ ἐξάρτηση, σὲ ὅσους ἦταν καθολικὰ ἐξαρτημένοι ἀπὸ αὐτούς. Γιὰ αὐτὲς τὶς κατηγορίες τῶν κατοίκων, ἡ ἐπιλογή τοῦ Ἰσλάμ, συνιστοῦσε λύτρωση ἀπὸ τὴν χυδαία ἐκμετάλλευση τὴν ὁποία ὑφίστατο, ὅπως ἐπίσης καὶ ἡ ἐπιλογή κρυφὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀφοῦ ὁ παπισμὸς εἶχε εἰσδύσει σὲ ὅλα τὰ ἐδάφη τῆς Ρωμανίας.

(2) Ἀκόμα ἐλάμβαναν χώρα πλῆθος ἀπὸ ἐπιγαμίες μεταξὺ Τούρκων ἡγεμόνων καὶ Βυζαντινῶν πριγκιπισσῶν ἢ καὶ συμμαχίες μεταξὺ Βυζαντινῶν καὶ Τούρκων, ἐναντίον ἄλλων Χριστιανῶν καὶ Τούρκων, μὲ ἀποτέλεσμα μεσομακροπρόθεσμα νὰ ἀλλοτριωθεῖ τὸ ἑλληνοχριστιανικὸ ἰδεῶδες τῆς αὐτοκρατορίας, ποὺ ἀποτελοῦσε τὸν κεντρικὸ συνεκτικὸ της ἱστό.

(3) Ἐνῶ θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ σημειώσουμε ὅτι στὰ χρόνια ποὺ προηγήθηκαν τῆς πτώσης τῆς βασιλεύουσας, πλῆθος ἀπὸ ἐμφύλιες συρράξεις γιὰ τὴν διεκδίκηση τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου, ἀλλὰ καὶ ἐνδοχριστιανικοὶ πόλεμοι μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν Βαλκανίων, μὲ ἕνα παρεπόμενο χάσμα μεταξὺ τῆς πολιτικῆς ἐλίτ καὶ τοῦ λαοῦ, ὑπέσκαπταν διαρκῶς τὴν ἐνότητα καὶ τὴν συνοχὴ τῆς αὐτοκρατορίας. Ἐδῶ καθοριστικὸ ρόλο εἶχε διαδραματίσει ἡ παπικὴ ἐκκλησία, ποὺ στὸ ὄνομα μίας δῆθεν ἀποστολῆς δυτικῶν, φράγκικων καὶ λατινικῶν δυνάμεων, γιὰ νὰ ἀποκρουστοῦν οἱ Τοῦρκοι τοῦ Μωάμεθ, ἐπεχειρεῖτο ἡ ἀλλοτρίωση τοῦ ὀρθόδοξου χριστιανικοῦ δόγματος στὴν αὐτοκρατορία καὶ ἡ σταδιακὴ ὑποκατάστασή του ἀπὸ τὸν καθολικισμό. Ὡστόσο ἡ προοπτικὴ αὐτὴ ἦταν δόλια, ἀλλὰ καὶ ἀνυπόστατη καὶ ἂν ἀκόμα ὑποθέσουμε ὅτι θὰ θυσίαζαν οἱ χριστιανοὶ τὴν πίστη τους, ἀσπαζόμενοι

τὸν καθολικισμό, γιὰ νὰ διασώσουν τὴν ἐλευθερία τους. Τὸ ἱστορικὸ προηγούμενο τῆς ἄλωσης τῆς Πόλης ἀπὸ τοὺς Σταυροφόρους τὸ 1204, ποὺ σφετερίζονταν τὸ χριστιανικὸ ὄνομα, ἔπειθε γιὰ τὸ ἀντίθετο. Στὴν πραγματικότητα ἡ Δύση, ἐπισκοποῦσε ὑλικά καὶ κοσμικά συμφέροντα μακριὰ ἀπὸ τὸ ἀληθές ἰδεῶδες τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶχε καταβληθεῖ ἀπὸ τὸ σύνδρομο τῆς ἀπληστίας καὶ τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ ποτὲ ἀληθινά, δὲν θὰ προσέτρεχε τὴν Χριστιανικὴ βασιλεύουσα, στὴν προάσπιση τῆς ἐλευθερίας της.

(4) Μία ἀκόμα παράμετρος ποὺ δραματικὰ ἔγειρε τὴν πλάστιγγα γιὰ τὴν πτώση τῆς πόλης, ἦταν ἡ σοβαρὴ ἀμυντικὴ της ἐξασθένηση. Ὁ στόλος ὁ ὁποῖος συνιστοῦσε τὸν κεντρικὸ ἀμυντικὸ θώρακα τῆς πόλης, σταδιακὰ παρηχωρεῖτο μέσω τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας, στὶς μεγάλες ἰταλικὲς ἀποικιοκρατικὲς πόλεις τῆς Γένουας καὶ τῆς Βενετίας.

(5) Τέλος στὶς κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς παραμέτρους, ποὺ δρομολόγησαν τὴν ἀποδόμηση τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Βυζαντίου-Ρωμανίας, θὰ πρέπει ἐμφατικὰ νὰ τονίσουμε, τὰ σοβαρότατα λάθη καὶ τὴν ἠθικὴ ἀλλοτρίωση τῆς ἡγεσίας τῆς ἐκκλησίας στὴν βασιλεύουσα. Μίας ἡγεσίας ποὺ βουτηγμένη στὴν ἰδιοτέλεια, τὴν ἀπόκτηση πλούτου καὶ στὴν συγκέντρωση κοσμικῆς ἐξουσίας καὶ δόξας, ἐκφυλίστηκε ἀπὸ τὶς κεντρικὲς κατευθυντηρίους τοῦ μαρτυρικοῦ μηνύματος τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἦταν ἡ ἀγάπη, ἡ προσφορὰ καὶ ἡ ἀρωγὴ πρὸς τὸν πλησίον. Ὅλα τοῦτα εἶχαν συμβάλει στὸν ἐκμαυλισμὸ καὶ στὴν ἠθικὴ κατάπτωση τοῦ λαοῦ τῆς αὐτοκρατορίας, ποὺ χωρὶς ἔρμα καὶ ἠθικὸ προσανατολισμὸ, βυθίζονταν καὶ αὐτὸς στὸ τέλμα τῆς ἠθικῆς χαύνωσης καὶ στὴν ὑπερχειλικὴ ἱκανοποίηση καὶ μόνο - χωρὶς πλέον στόχους καὶ ἰδανικὰ - ὑλικῶν ὀραμάτων.

Ὡστόσο σήμερα ποὺ ὁ ἑλληνισμὸς ἔχει ἐγκλωβιστεῖ στὶς ἐπικίνδυνες ἀτραπούς τῆς χρεοκοπίας καὶ τῆς φαλκίδευσης μὲ ἕμμεσο τρόπο τῶν ἐθνικῶν του δικαίων, ὁ ἑορτασμὸς τοῦ μεγαλύτερου ἱστορικοῦ ὀροσήμου τοῦ ἑλληνισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ ἀρκεσθεῖ σὲ ἕναν στεῖρο καὶ μόνο ἐπετειακὸ χαρακτήρα. Πρέπει νὰ ἀποτελέσει ἕνα νέο ἐγερτήριο θούριο τοῦ λαοῦ μας, ποὺ θὰ τὸν ψυχώσει ἀπὸ ἄκρη σὲ ἄκρη, κάθε σπιθαμῆς ἑλληνικῆς γῆς, στὴν μεγάλη πανστρατιὰ ἀποτίναξης τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἐθνικῆς μας συνάμα ὑποδούλωσης. Νὰ ἀντιπαλαίψει μὲ ὅλην του τὴν ἠθικὴ καὶ πνευματικὴ ἰκμάδα, τὴν οἰκονομικὴ του χειραγώγηση καὶ τὴν ἀλλοτρίωσή του ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀξίες καὶ ἀρετὲς τοῦ γένους. Αὐτὰ εἶναι τὰ νέα ἠθικὰ καὶ πολιτικὰ προτάγματα ποὺ ὑπαγορεύει ὁ ἱστορικὸς ἑορτασμὸς τῆς πτώσης τῆς Ρωμανίας. Πού καὶ αὐτὴ βυθισμένη τότε στὶς ἔριδες, στὴν σειρῆνες τῆς χλιδῆς, τοῦ πλούτου καὶ κάθε κοσμικῆς ἀπόλαυσης, ἀποπροσανατολισμένη ἔντεχνα ἀπὸ τὴν Ὁρθοδοξία, ὑπὸ τὴν ἐπήρεια τῶν ἰντριγκῶν τῆς παπικῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς δῆθεν ἀποστολῆς βοήθειας ἀπὸ αὐτήν, ἔχασε τὸν ἠθικὸ προσανατολισμὸ της, ἀπόλεσε τὴν πίστη της

στὸν Χριστὸ καὶ τὶς κλασικὲς ἀξίες ἀρετῆς τῆς φυλῆς καὶ ὁδηγήθηκε ἀναπόδραστα στὴν ἠθικὴ καὶ πολιτικὴ αἰχμαλωσία.

Ἐπιβάλλεται ἔτσι σήμερα νὰ ἐκσυγχρονίσουμε τὴν Δημόσια Διοίκησή μας βασισμένη στὴν ἀξιοκρατία καὶ τὴν ὀρθολογικὴ ἀξιοποίηση τοῦ ἀνθρώπινου δυναμικοῦ μας. Νὰ ἀναβαθμίσουμε τὴν Παιδεία μας δίνοντάς της, ἠθικὸ καὶ πατριωτικὸ προσανατολισμό, ἐμπνέοντάς της ὄραμα εὐγενὲς ὑπηρεσίας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς πατρίδας, ποὺ παραπαίει σήμερα υἱοθετώντας φθηνὰ καὶ ξεπερασμένα δυτικὰ πρότυπα πολιτιστικῆς ὑποκουλτούρας. Νὰ καταστήσουμε τὸ κράτος μᾶς φιλικὸ πρὸς τοὺς πολίτες, ποὺ θὰ τοὺς ἐμπνέει τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν προσφορὰ ὑπηρεσίας σ'αὐτό. Κράτος-πατρίδα καὶ ὄχι κέντρο διαφθορᾶς καὶ ὑπηρεσίας ξένων ἐπικυρίαρχων οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν συμφερόντων. Μόνο τότε μπορεῖ ὁ ἑλληνισμὸς νὰ ἐλπίζει καὶ νὰ συμπορευτεῖ στὸν μεγάλο ἀγῶνα τῆς πνευματικῆς ἀθλήσης, μὲ τοὺς ἄλλους προοδευμένους λαοὺς τῆς ἀνθρωπότητας, προσφέροντας καὶ πάλι σ'αὐτήν, ἀτίμητα δῶρα ἠθους καὶ πολιτισμοῦ. Τέλος ὡς ἀκροτελεύτια παράγραφο τοῦτο τοῦ σημειώματός μας, θὰ παραθέσουμε τὰ λόγια τοῦ ἀρχιστράτηγου τῆς ἐθνεγερσίας μας Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, πρὸς τοὺς Νέους τῆς Ἑλλάδος στὴν Πνύκα, λίγο μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση : «Πρέπει νὰ φυλάξετε τὴν πίστη σας καὶ νὰ τὴν στερεώσετε, ὅταν ἐπιάσαμε τὰ ἄρματα εἶπαμε πρῶτα ὑπὲρ Πίστεως καὶ ἔπειτα ὑπὲρ Πατρίδος».

Πηγή: agiazoni.gr